

Національна академія наук України
Інститут механіки ім. С.П. Тимошенка

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інституту механіки
ім. С.П. Тимошенка НАН України
академік НАН України

О.М.Гузь

2022.01.20

**ПОЛОЖЕННЯ
про визнання результатів навчання,
набутих у неформальній/інформальній освіті
в Інституті механіки ім. С. П. Тимошенка НАН України**

Розглянуто Вченого радою Інституту механіки ім. С.П. Тимошенка НАН України
18 січня 2022 р., протокол №1

Київ - 2022

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/ інформальній освіті» (далі – Положення) Інституту механіки ім. С.П. Тимошенка НАН України (далі– Інститут) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та визначає процедуру визнання шляхом валідації результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті здобувачами третього рівня вищої освіти (далі – здобувач), які навчаються в Інституті.

1.2. Результати навчання та компетентності, необхідні для присвоєння освітньої кваліфікації, можуть досягатися та здобуватися у системі формальної, неформальної чи інформальної освіти.

1.3. Основні терміни та визначення:

Формальна освіта – це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.

Неформальна освіта – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

Види неформальної освіти: професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн освіта, професійні стажування тощо.

Інформальна освіта (самоосвіта) – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов’язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або опанування окремих навчальних дисциплін / освітніх компонентів.

Валідація – формалізований процес визначення рівня оволодіння здобувачами за планованими результатами навчання. Засоби валідації результатів неформальної / інформальної освіти – екзаменаційні білети, контрольні та тестові

завдання, інструменти, обладнання, матеріали та інші засоби відповідно до рівня кваліфікації та технологічних вимог.

II. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ОТРИМАНИХ У НЕФОРМАЛЬНІЙ/ІНФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ

2.1. За наявності міжнародного сертифікату з іноземної мови (англійська, французька, німецька) на рівні В2 та вище, дисципліна «Іноземна мова» з циклу загальної підготовки навчального плану здобувача може бути зарахована з максимальною оцінкою.

2.2. Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній/інформальній освіті

2.2.1. Визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті дозволяється для освітніх компонентів, які входять до навчального плану за яким навчається здобувач (далі – НП), з другого семестру. Визнання результатів навчання проводиться до початку семестру, у якому згідно з НП передбачено опанування освітнього компонента, який може бути частково чи повністю зарахований.

2.2.2. Визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті розповсюджується як на нормативні, так і на вибіркові навчальні дисципліни / освітні компоненти НП.

2.2.3. Зарахована може бути як навчальна дисципліна повністю, так і її складові (освітні компоненти, змістовні модулі, окремі теми).

2.2.4. Інститут може визнати результати навчання здобуті у неформальній / інформальній освіті в обсязі, що не перевищує 10% від загального обсягу освітньої програми здобувача, але, як правило, не більше 6 кредитів в межах навчального року.

2.2.5. Перезарахуванню можуть підлягати результати навчання шляхом неформальної освіти, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню (практичній роботі, семінару, контрольній роботі тощо), які передбачені робочою програмою даної навчальної дисципліни.

2.3. Процедура валідації результатів навчання, отриманих у неформальній/інформальній освіті

2.3.1. Здобувач вищої освіти звертається з заявою на ім'я директора Інституту з проханням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (Додаток 1). До заяви додаються документи (сертифікати, свідоцтва, посилання тощо), як і визначають тематику, обсяги та перелік результатів навчання, набутих під час неформального навчання, а також результати контролю. В разі наявності у здобувача результатів навчання з освітніх компонентів, які він здобув самостійно під час інформальної освіти, він вказує це в заяві, з проханням призначити позачерговий контрольний захід.

2.3.2. У випадку подання зазначених документів іноземною мовою заявник подає їх переклад, нотаріально завірений.

2.3.3. Заяву про зарахування результатів неформальної освіти з навчальних дисциплін здобувач вищої освіти подає протягом перших 10 робочих днів від початку навчання задля того, щоб у випадку відмови у їх зарахуванні він мав би можливість пройти підготовку з відповідної дисципліни у повному обсязі.

2.4. Визнання результатів навчання набутих у неформальній або інформальній освіті передбачає такі обов'язкові етапи:

2.4.1. Розпорядженням директора Інституту створюється предметна комісія, до складу якої входять (не менше 3-х осіб):

- директор Інституту;
- гарант освітньої програми, на якій навчається здобувач; - науковий керівник дисертаційної роботи;
- науково-педагогічні працівники, які забезпечують викладання дисципліни, що пропонується до перезарахування на основі визнання результатів навчання у неформальній або інформальній освіті.

2.4.2. Предметна комісія розглядає надані документи, проводить аналіз їх відповідності силабусу – робочій програмі навчальної дисципліни / освітнього компонента, проводить співбесіду із здобувачем (за потребою) та приймає одне з рішень (Додаток 2):

- 1) визнати результати, набуті під час неформальної освіти та зарахувати їх як оцінку семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни/освітнього компонента;

- 2) визнати результати, набуті під час неформальної освіти та зарахувати їх відповідно до рейтингової системи оцінювання як поточний контроль з відповідної складової навчальної дисципліни/освітнього компонента;
- 3) не визнавати результати, набуті під час неформальної / інформальної освіти;
- 4) призначити дату проведення позачергового контролального заходу, відповідно до зазначеного у навчальному плані для навчальної дисципліни/освітнього компонента, що може бути зарахований.

2.4.3. Якщо предметна комісія вважає за необхідне провести контрольний захід, то здобувача ознайомлюють з силабусом – робочою програмою навчальної дисципліни /освітнього компонента та переліком питань, які виносяться на контроль. Якщо навчальним планом передбачено виконання індивідуального завдання з навчальної дисципліни /освітнього компонента (реферату, розрахункової роботи, домашньої контрольної роботи), то здобувача ознайомлюють з переліком тем роботи та з критеріями оцінювання.

2.4.4. Предметна комісія надає здобувачу до 10 робочих днів для підготовки до контролального заходу (зожної навчальної дисципліни/освітнього компонента) та для виконання обраної ним теми / варіанту індивідуального завдання (за наявності). Термін підготовки обговорюється зі здобувачем.

2.4.5. За результатами контролального заходу предметна комісія оцінює результати та виносить рішення про зарахування цих результатів, як оцінку семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни / освітнього компонента (Додаток 3). Якщо здобувач отримав менше 60 балів, то результати навчання, набуті у неформальній / інформальній освіті не валіduються.

2.4.6. В разі зарахування навчальної дисципліни / освітнього компонента відділом аспірантури в навчальну картку здобувача вносяться: назва навчальної дисципліни/освітнього компонента, загальна кількість годин / кредитів, оцінка та підстава щодо зарахування (номер протоколу засідання предметної комісії). Здобувач звільняється від вивчення зарахованої навчальної дисципліни / освітнього компонента.

2.4.7. В разі зарахування лише окремого змістового модуля / модулів дисципліни, здобувач звільняється від виконання відповідних завдань,

отримуючи за них максимальний бал відповідно до рейтингової системи оцінювання цієї навчальної дисципліни / освітнього компонента.

2.4.8. У разі негативного висновку комісії щодо визнання результатів неформальної чи/та інформальної освіти здобувач має право звернутися з заявою про апеляцію на ім'я директора Інституту. Апеляційна комісія має складатися з членів, які не входили до складу предметної комісії. Апеляційна комісія за результатами розгляду скарги приймає обґрунтоване рішення про повне або часткове задоволення скарги чи про залишення поданої скарги без задоволення

III. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

3.1. Протокол комісії, у якому міститься висновок стосовно визнання результатів навчання, отриманих під час неформальної / інформальної освіти, а також заява на ім'я директора Інституту з копіями документів (сертифікати, свідоцтва, посилання тощо) зберігаються в навчальній картці здобувача. Протокол у якому міститься висновок щодо невизнання результатів навчання, отриманих під час неформальної / інформальної освіти зберігається у голови предметної комісії 3 роки.

Додаток 1

*Директору Інституту механіки
ім. С.П. Тимошенка НАН України*

*Аспіранта _____ курсу,
(ПІБ здобувача вищої освіти)*

ЗАЯВА

Прошу визнати результати навчання, набуті мною у неформальній/інформальній (зазначити потрібне) освіті як результати семестрового контролю з навчальної дисципліни/освітнього компонента «_____». Для визнання результатів неформальної освіти додаються документи: (свідоцтво, диплом, сертифікат тощо) (найменування закладу (підприємства, установи, організації), що видав документ).

Дата подання заяви: «__» _____ 20__ р.

Підпис здобувача вищої освіти _____

Додаток 2

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МЕХАНІКИ ІМ. С.П. ТИМОШЕНКА НАН УКРАЇНИ

ПРОТОКОЛ №_____

Від «____» 20__ р.

засідання предметної комісії з валідування результатів неформальної освіти,
створеної наказом директора Інституту механіки ім. С.П. Тимошенка

НАН України від «____» 20__ р. №_____

Склад предметної комісії:

Голова: _____

Члени: _____

Розглядали:

Валідування результатів навчання, набутих у неформальній освіті здобувачем
_____.

На розгляд предметної комісії надані наступні документи: - заява здобувача _____ щодо
визнання результатів навчання, набутих у неформальній освіті як результат
семестрового контролю з освітнього компоненту

«_____»; -
документи, що підтверджують набуття результатів навчання:

(зазначити: назив та дату видачі документу, організацію, яка видала документ,
посилання на її сайт, назив курсу, обсяг курсу, досягнуті результати навчання тощо).

Рішення предметної комісії:

(Обрати потрібне)

1. За результатами розгляду наданих здобувачем документів, що підтверджують набуття результатів навчання у неформальній освіті, встановити їх ПОВНУ ВІДПОВІДНІСТЬ із компетентностями, що формуються навчальною дисципліною/освітнім компонентом «_____»

2. ВИЗНАТИ результати, набуті під час неформального навчання як результати семестрового контролю з навчальної дисципліни/освітнього компонента «_____», та виставити оцінку «____» (____ балів ЄКТС).

1. За результатами розгляду наданих здобувачем _____ документів, що підтверджують набуття результатів навчання у неформальній освіті, встановити їх НЕВІДПОВІДНІСТЬ із компетентностями, що формуються навчальною дисципліною/освітнім компонентом «_____»

2. НЕ ВИЗНАТИ результати, набуті під час неформального навчання як семестрового контролю з навчальної дисципліни/освітнього компонента «_____»

1. За результатами розгляду наданих здобувачем документів, що підтверджують набуття результатів навчання у неформальній освіті, встановити їх ЧАСТКОВУ ВІДПОВІДНІСТЬ із компетентностями, що формуються освітнім компонентом

«_____»

2. ВИЗНАТИ результати, набуті під час неформального навчання як результати поточного контролю з освітнього компонента
«_____»

3. Зарахувати наступні складові робочої програми освітнього компонента з балами, відповідно до рейтингової системи оцінювання результатів навчання: тема:

«_____», бали: _____, тема:
«_____», бали: _____.

1. За результатами розгляду наданих здобувачем
документів, що підтверджують набуття результатів навчання у неформальній освіті, НЕМАЄ МОЖЛИВОСТІ ВСТАНОВИТИ ЇХ СТУПІНЬ ВІДПОВІДНОСТІ із компетентностями, що формуються у відповідності до навчальної дисципліни/освітнього компоненту
«_____».

2. Призначити ПРОВЕДЕННЯ «_____» 20__ року СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ у вигляді екзамену/заліку з навчальної дисципліни/освітнього компонента «_____»

Голова комісії: _____ підпис (ПІБ)

Члени комісії: _____ підпис (ПІБ)
_____ підпис (ПІБ)
_____ підпис (ПІБ)

З рішенням комісії ознайомлений:

«____» 20__ р. _____ підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Додаток 3

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ МЕХАНІКИ ІМ. С.П. ТИМОШЕНКА НАН УКРАЇНИ

ПРОТОКОЛ №_____

від «____» 20__ р.

засідання предметної комісії з валідування результатів неформальної освіти,
створеної наказом директора Інституту механіки ім. С.П. Тимошенка

НАН України від «____» 20__ р. №_____

Склад предметної комісії:

Голова: _____

Члени: _____

Розглядали:

Результати контролального заходу для визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті здобувачем з метою зарахування навчальної дисципліни / освітнього компонента «».

Питання білету та оцінка відповіді:

1.....

2.....

(зазначити питання білету та оцінку відповідей (відмінно, дуже добре, добре, задовільно, достатньо, незадовільно) кожного питання)

Рішення предметної комісії:

1. За результатами аналізу відповідей здобувача на питання білету та виконання індивідуального завдання (за наявності), **ВИСТАВИТИ ОЦІНКУ «_____» (балів ЄКТС).**

2. **ВИЗНАТИ** результати контролю як **оцінку семестрового контролю з навчальної дисципліни / освітнього компонента «_____».**

Голова комісії: _____ підпис (ПІБ)

Члени комісії: _____ підпис (ПІБ)

_____ підпис (ПІБ)

_____ підпис (ПІБ)

З рішенням комісії ознайомлений:

«__» ____ 20__ р. _____ підпис (ПІБ)